

ODAM KO'RINISHINING ANATOMIK TUZILISHI

Ahmadjonova Nigora Adhamjon qizi

Andijon davlat pedagogika instituti

TSMG yo'nalishi 201-guruh talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqolada hozirgi kunda dolzarb bo'lgan mavzulardan biri bo'lgan portret chizishni, "Odam ko'rinishining anatomik tuzilishi" va portret chizishning eng maqbul usullari haqida keltirib o'tildi. Anatomiya qoidalariiga amal qilingan holda portret ishslash qoidalari tushintirilgan . Portretlar – bu amaliyot. Qancha ko'p chizsangiz shuncha yaxshi chiza olasiz . Agar siz muntazam ravishda shug'ullanib tursangiz nabro'skalaringizni ko'paytirsangiz shunda bemalol chiza olasiz . Shuning uchun ko'plar portretni cheksiz jozibali jarayon deb bilishadi. Haqiqatan ekpressiv vositalarda hech qanday cheklov yo'q.

Kalit so'zlar

Anatomiya , portret ,cromveto, profil ,gorizontal, bosh chiziq , hayoliy chiziq , proporsiyalar , bosh o'lchovlari , karikatura , vertical.

Abstract

In this article, one of the topics that are relevant today, portrait drawing, "Anatomical structure of human appearance" and the most suitable methods of portrait drawing are mentioned. Following the rules of anatomy, the rules of portrait work are explained. Portraits are a practice. The more you draw, the better you can draw. If you practice regularly and increase your number of strokes, you will be able to draw easily. That's why many consider portraiture to be an endlessly fascinating process. There really is no limit to expressive tools.

Key words

Anatomy, portrait, cromveto, profile, horizontal, head line, imaginary line, proportions, head measurements, caricature, vertical.

Portret nima. Aytishicha Pikasso o'z do'stlaridan birining kubalik portretini chizib uni Metissga ko'rsatganida u bu odamni tanimagan. Shunda Pikasso Metisning moylovini portretga bog'lab darrov uni qayd etadi. Bu hikoya portret san'atining teriga bog'liq bo'limgan asosiy jihatini model tasvirlangan, portretda bazi taniqli insoniy hususiyatlarni qanchalik to'g'ri o'ziga olishi kerakligini tushuntiradi. Ushbu hususiyatlarni qo'lga kiritish uchun siz yaqin atrofdagi modelingizni ko'rib chiqishga va individualligingizni bekor qilishga biroz vaqt sarflashingiz kerak bo'ladi.

Rasmda obyektni qanchalik bezashingiz yoki m'anoli tarzda tasvirlashingiz o'zingizga bog'liq. Agar sizning modellaringiz Cromveto kabi portretning juda to'g'ri bo'lishini hohlasangiz, qanchalik obyektiv bo'lsangiz shuncha yaxshi bo'ladi. Kamdan-kam odam o'z tashqi qiyofasini halol baholaydi va buning oqibatlarini tan olmaydi chunki u ko'pchilik portret rassomlari o'z modellarini iloji boricha yaxshi tasvirlashga harakat qilishadi bu yorug'lik effektlarining o'zgarishi boshning biroz o'zgarishini anglatishi mumkin undan dam olishni so'rash va bazi munosib tafsilotlarni keltirish uchun yuzidagi taranglikni bartaraf etishning boshqa kichik usullaridan foydalanish. Yaxshiyamki, ko'p kunlarda tasvirning asosiy nuqtasi bo'lishi mumkin bolgan bazi yuz xususiyatlari mavjud bo'lib ular rassomning og'zidan, iyagidan yoki juda katta quloqlari yoki burunlaridan biroz chetga chiqishga imkon beradi. Yoshga bogliq o'zgarishlarni hisobga olish ham kerak garchi ajinlar burmalar yoki osilgan terini biroz yumshatish mumkin bo'lsada tasvirni yanada maqbulroq qilish uchun ushbu kitobda siz o'rganishingiz kerak bo'lgan hamda siz uchun foydali bo'lgan bir qator turli yondashuvlarni topasiz. Keyingi sahifalarda taqdim etilgan har bir portret sizga qaysi yondashuvni qo'llashni o'rgatadi. Umid qilamanki siz ham shu hulosaga kelasiz rasm yuzlari orasidagi o'lchanadigan farqlar juda kichik bo'lsada odamlarning tashqi ko'rinishi sezilarli darajada farq qilinishi mumkin. Inson yuzi turli xil ifodalar va his

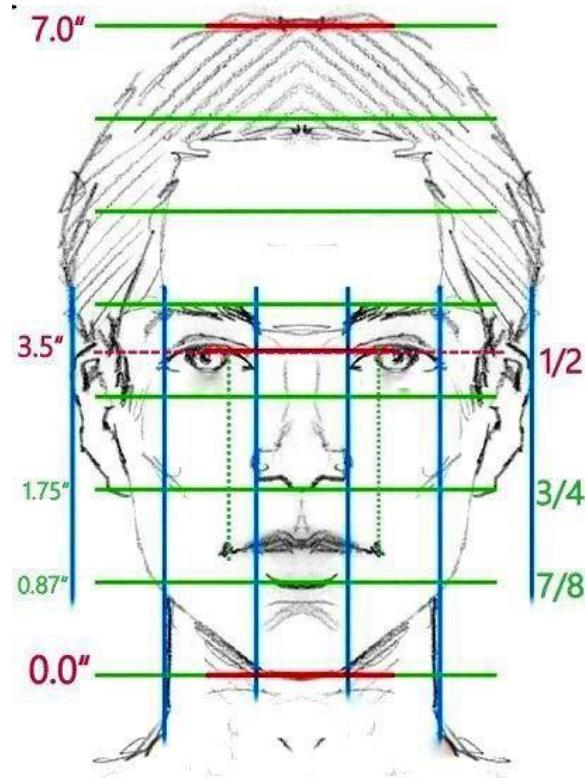

tuyg'ularni yetkazish uchun favqulodda qobiliyatga ega. Aynan shu hususiyatdan ko'plab rassomlar avlodlari faol foydalandilar va uning imkoniyatlarini son-sanoqsiz yo'llar bilan o'rgandilar. Undan nima chizish rassomning istedodiga bog'liq. Yaxshilik yaratish uchun zarur bo'lgan nozik sozlash darajasiga erishishning yagona yo'lli.

Portretlar – bu amaliyot. Qancha ko'p chizsangiz shuncha yaxshi bo'lasiz. Agar siz muntazam ravishda yuzlarni chizish imkoniga ega bo'lmasangiz unda mahoratingizni oshirish uchun to'g'ri chiziq torting. Vaziyatni o'zgartiring atrofdagi narsalarni yoritib turing boshqa portretni oling. Shuning uchun ko'plab portretni cheksiz jozibali jarayon deb bilishadi. Haqiqatan ekspressiv vositalarda hech qanday chekllov yo'q.

Portretlarni chizish uchun har qanday material mos keladi va baribir ma'lum sharoitlarda bazi vositalar umuman afzalroq bo'ladi, bu tanlov siz erishmoqchi bo'lgan narsaga bog'liq. Quyidagi keltirilgan barcha aksesuarlarni sotib olishingiz shart emas. Sekin-asta tajriba o'tkazish biroz oqilona bo'ladi.

Rasm chizishni o'rganayotganlar uchun nisbatlar to'g'ri bo'lishi va bosh panjaradan foydalanish muhimdir. Bu yerda ko'rsatilgan nisbatlar sayyoramizning istalgan qismida yashovchi barcha kattalar uchun standartdir shuning uchun ular sizning modelingizga aylanadigan har bir kishi uchun ishlatilishi mumkin. Bosh tekkis va to'g'ri , to'liq old yoki to'liq profilda tasvirlangan bo'lishi kerak. Agar bosh ma'lum bir burchak ostiga yani , yon tomonga burilsa unda nisbatlar buziladi.

Oldinga

cho'zilgan yuzlarning

ushbu ikki namunasi tasviri uchun kengligi taxminan besh hujayradan va uzunligi , yeti hujaydaran iborat bo'lган panjara ishlatalgan. Yuzning butun uzunligi bo'ylab vertikal ravishda chizilgan markaziy chiziqlqa e'tibor bering. Burun og'iz va jag'ning markazidagi havzalar o'rtasida o'tadi.Chiziqlar taxminan yuzning vertikal chizig'ining o'rtasida joylashgan

Profildagi astardan oldin chizilgan yuzlarni solishtirishni osonlashtirish uchun ular avvalgilari bilan bir xil nisbatda olingan. Profilda boshning nisbati 7 hujayra kengligida , 7 ta uzunlikda shu jumladan, har kimning boshi har xil ekanligini unutmang ushbu chiziqlar sizning kuzatish qobiliyatingizdan individual hususiyatlar orasidagi masofani o'lchaydi , bu ma'lum bir shaxsni tasvirlashda qanchalik ko'rindi.

Gorizontal oqish- profil

Pozaning oldingi chegarasi oxiridan bir katakchaga olib tashlanadi

Quloq kengligi 1 hujayra uning old cheti burun uchidan 4 kvadtrat boshning orqa qismidan 3 kvadrat

Burun – peshonadan yarim kvadrat oldinga chiqib turadi.

Boshning nisbatlarini yahxshiroq tushunishni va yuz hususiyatlarini to'g'ri tasvirlashni o'rganishning eng ishonchli usuli bu haqiqiy o'lchamdag'i portretni chizishdir. Boshni haqiqiy o'lchamda chizish bo'yicha tegishli tajribaga ega bo'lmasdan boshni qisqartirilgan o'lchamda chizish juda qiyin. Boshning nisbatlarini tushunish uchun belgilanmasdan qilolmaysiz va bu o'lchovlarni bir nuqtadan boshqa aniq nuqtaga o'tkazishni anglatadi.

Quyidagi mashq uchun sizga jonli model o'lchagich, yoki kaliper kabi o'lchov asbobi qalam va katta qog'oz kerak bo'ladi

- 1 boshlarni eng yuqoridan uchigacha o'lchang
- 2 parametrlarni qog'ozga belgilang
- 3 boshning kengligini o'lchang
- 4 butun bosh qog'ozga o'tkazgan gorizontal chiziqlarga to'g'ri kelishi kerak.

Qizamiqning tashqi tepasidan qulinqing old qismigacha bo'lgan masofani o'lchang. Uni qog'ozga belgilang so'ngra qulq shaklini chizib ikkala ko'zning joylashishini belgilang. Ko'zning ichki burchagidan pastki qismigacha bo'lgan masofani ortiqcha oro bermay uzunligini aniqlang. Markaziy chiziqnini qo'shimcha o'lchab masofa burun tagidan yoki iyakning ichidan ekanligini hisoblappingiz mumkin. Buni belgilang. Endi yuz qalamga qarang o'ng nuqtadan qulqgacha bo'lgan masofani qog'ozga belgilang. Bolalar va kattalar o'rtasidagi sezilarli mutanosib farqlar mavjud bo'lib rassom portretni chizishni boshlaganda buni yodda tutishi kerak. Eng aniq farqlardan biri bu bosh bo'lib kattalarda ikki yoshli bolaning boshidan ikki barobar kattaroqdir. inson o'sishi bilan yuz hususiyatlari ham o'zgaradi. Katta yoshlilarda ko'zlar bir-biriga yaqinroq va yuzning o'rtasida joylashgan. Burun qiyshiq va jag'lar yoshga qarab aniqroq bo'ladi.

Portretni chizishni boshlaganingizda siz doimo asosiy shakillarini va uning joylarini yodda tutishingiz kerak.

Bosh chizishning muqobil usuli – bazi qirralarning tayyor bo’lishi bilan yuzning markazidan chizishni boshlashdir. Varoqning o’rtasiga vertikal chiziq chizish bilan boshlang so’ngra yuqori va pastga belgi qo’ying. Endi quyidagi bosqichma -bosqich ko’rsatmalarga amal qiling. Mashqni bajarayotganda, modelingizga diqqat bilan qarang.

Usul 1

Xayoliy chiziq chizing : kerakli darajada u yuqori va pastki belgilar orasida , o’rtada, dag’al truba shaklli sxemalarga joylashtiring.

Usul 2

Shaklni keyin qoshlarga torting . Qosh suyagi sizning qulog’ingiz tagiga yetib borishini aniqlashga harakat qiling.

Usul 3

Ko’z tomonidan tushirilgan gan soyalar shaklini korsating. Asosiy joylarni qalin qilib qo’ying.

Usul 4

Yuzdagi chiziqni ayniqsa yuqori lab ustidagi burunning chizig’ini muloyimlik bilan chizing. Asta sekin qorong’ulikdan yorug’likka o’tish uchun yorug’lik o’tishlarini muloyimlik bilan shtrixlang.

Quyidagi ko'rsatilgan bolalar boshlarining misollarida etibor berish kerak bo'lgan asosiy omil- bu yuzlarning soddaligi. Bu yerda deyarli to'g'ri chiziqlar yo'q, faqat yumaloq chiziqlar bolaning yuzining shishishini bildiradi. Alohida yuz hususiyatlari ham umumiy fonda kuchli ajralib turmaydi, faqat biroz oldinga chiqadi. Bolalarning yuzlarini aniq chizish har doim qiyin , chunki u yerda chizish uchun alohida narsa yo'q. Shuningdek, keyingi sahifada bolalarda burun va og'iz kattalarnikiga qaraganda bir biriga yaqinroq ekanligini unutmang. Profildagi bolalar yuzlarining burun va iyakning yuz chizig'idan qanchalik oz chiqib ketishini ko'rsatadi va sochlarning tushishi har doim boshning qolgan qismiga nisbatan ancha katta ko'rindi. Voyaga yetgan odamning yuzi tasvirida chizilgan chiziqlar yanada murakkab va ayni paytda aniqroqdir. Yuzning eng xarakterli hususiyatlarini ajratib ko'rsatish darkor. Buni amalga oshirish uchun siz asosan ko'z , burun , og'iz munosabatlariga so'ngra boshning umuniy shakliga e'tibor qaratishingiz kerak. Agar rasmingiz dastlab karikaturaga o'xshasa tushkunlikka tushmag chunki ularni mustahkamlashdan ko'ra yumshatish va takomillashtirish har doim osonroqdir. Keksa odamlar yoshlarni yuzlarini solishtirgnda sezilarli xarakterga ega. Ishlashninhg muqobil usuli yuzning markazidan chizishni boshlash va uning tashqi yuziga qarab harakat qilish. Qog'ozning o'rtasiga vertikal chiziq chizish bilan boshlang so'ngra yuqori va pastda belgilar qo'ying. Endi quyidagi bosqichma-bosqich ko'rsatmalarga amal qiling. Jismoniy mashqlar paytida modelingizga diqqat bilan qarang.

Uchburchak chiziqlar yordamida tasvirlangan keksa odamlarning oxiri esa dengiz yuzining terisi yanada xiralashganligi sababli baquvvat ko'rindi. Yosh odamda qarishning ko'rindigan xususiyati unchilik aniq emas . Muayyan odamning yuz hususiyatlarini to'g'ri tasvirlash qobiliyatingizga ishonchingiz komil bo'lsa haqiqiy o'lchamdagи portretni chizish vaqtি keldi. Kimdir ehtimol siz uchun bunday buyurtma bermasligi mumkin lekin biz tashabbusni qo'lga olishimiz

darkor. Ayniqsa birinchi navbatda modelga e'tibor bering. 30 daqiqalik kuzatish kifoya qiladi. Avvalo sokin nuqtalar kuchiga ko'ra bir nechta eskizlar va konturlarni aniq qilib ko'rsatish kerak. Bundan tashqari oldingi va uch choraklik burilish bilan bir nechta foto suratlarni ko'rib chiqing. Bu ma'lumotlarning barchasi sizga qulaylik beradi. Hajmning bo'lagida siz odamning qiyofasini tasvirlamoqchisiz. Dastlabki eskiz shuningdek yuz xususiyatlarini qanday aks ettirishni his qilishga yordam beradi va g'oyalarni shakllantirishga yordam beradi.

Portretni chizayotganingizda turgan joyingizdan shakl va boshning o'lchamlarini taxmin qiling so'ngra katta xalqa o'lchagich yordamida nisbatlarni o'lchash mumkin. Qo'lingizni oldinga cho'zish va qalamni vertikal holda molbertning kichik qismlarida ushlab turish orqali o'lchovlarni bajaring. O'lchovlarni olganingizdan keyin ularni qog'ozga o'tkazing bajarganingizga ishonch hosil qilishingiz kerak. Barcha o'lchovlar bir xil tarzda qo'l uzunligida ushlab turilgan koroniya masofasini saqlab qoladi. Agar siz biror narsada chalg'isangiz unda barcha proporsiyalar buziladi. Katta xalqa qoidasi belgilangan nisbatlar chegarasidan tashqariga chiqadigan katta formatlii portretni chizishda ham qo'llanilishi mumkin. Lekin bu fqat tajribali rassomlar tomonidan ishlatilishi mumkin.

Foydalangan adabiyotlar

- 1.Anatomiya , fiziologiya va patologiya _A.ahmedov , G.Zziyamutdinova
- 2.Odam anatomiysi (Tibbiyat o'quv adabiyoti) _ Fayzullo Bahodirov.
- 3.Odam anatomiysi (Bolalar anatomiysi asoslari bilan) _A.Ahmedov , X.Rasulov
- 4.Biologiya (10-sinf darslik)_A.Ahmedov , S.Burxonov , J.Qo'nishev